

Locuinta Redactorului

si

Cabinetaria Redactiunii

e in

Strata Morarilor Nr. 19.

Scrierile nefrancate nu se voru primi decat numai de la corespondenții regulari ai „Federatiunii”.
Articlii trimisi si nepublicati se voru arde.

FEDERATIUNEA

Diurnal politico, literario, comercialu si economicu.

Va esî Mercuri-a, Vineri-a si Dominec'a.

Pentru Tofaleni.

I. On. D. Demetru Fogarasi sen. ni tramite pre publicare urmatoria colecta, ce s'a facut prin statuintia lui Ladislau Popu, jude cerc., pentru ajutorarea celor 300 suflete nenorocite din Tofaleu si s'a transmis la comitetul respectiv din Tergul Muresului: Ladislau Popu, jude cerc., in Cristioru 4 fl.; Josifu Piciu notariu com. in Bradu 2 fl.; Simu Militonu jude com. in Bradu 2 fl.; Stefanu Szakats, notariu com. in Cristioru 1 fl.; Ioanu Leob parou in Blasieni 1 fl.; Stefanu Verzariu jude com. in Dupa-Petra 1 fl.; Ilos Ursu jude com. in Stanis'a 1 fl.; Ionu Mareu jude com. in Bucesi 50 cr.; Toderu Clesiu jude com. in Mesteacanu 1 fl.; Georgiu Luptea, jude com. in Valea-Bradu 1 fl.; Ignatin Fejér jude com. in Cristioru 1 fl.; Omete Janes jude com. in Seratiu 50 cr.; Moise Cioanu parou in Blasieni (Valea-Plain) 1 fl.; Avramu Craciun parou in Stanis'a 1 fl.; Avramu Craciun parou in Stanis'a-Valea-Satu 1 fl.; Joanu Gligor parou in Dupa-Petra-Valea-Satu 1 fl.; Davidu Stiasvnot com. in Bucesi 1 fl.; Mateiu Costanu jude com. in Zdraptiu 1 fl.; Petru Simedria jude com. in Blasieni 2 fl.; Ioane Ungu diurnistu in Cristioru 1 fl.; Nic. Simulescu jude com. in Mihaleni 50 cr.; mai multi locuitorii economi din Mesteacanu 3 fl. 30 cr.; din Valea-Bradu 5 fl. 50 cr.; Comuna Blasieni 10 fl. 80 cr.; Com. Mihaleni 2 fl. 40 cr.; com. Bradu 6 fl. 10 cr.; com. Dupa-Petra 6 fl.; com. Stanis'a 5 fl.; com. Vac'a 5 fl. 70 cr.; Ioanu Manea parou in Vac'a 2 fl.; J. Looos not. com. in Vac'a fl.; Anna Luptea economu in Vac'a 40 cr.; Petru Manea economu in Vac'a 20 cr.; Nic. Rusu economu in Vac'a 70 cr.; summa totala 74 fl. 60 cr. v. a.

II. Prin statuintia lui V. Tergoveti, invetitoriu in Siciu, s'a adunat pre sem'a Tofalenilor urmatoare contributii maranimoze: Petru Dragosiu parou rom. gr. cat. 1 fl. 35 cr.; Vasiliu Tergoveti 1 fl.; Pelagia Tergoveti nasc. Sigmiranu, invetatoresa, 45 cr.; Teodora Boldutiu jude com. 1 fl.; Mihaiu Cordisiu economu 1 fl.; Georgiu Flore Pasica economu 1 fl.; Iosifu Rusu economu 20 cr.; Dem. Geti economu 20 cr.; Cost. Geti economu 10 cr.; Gavrieliu Chisiu curatoru prim. 40 cr.; Gavrieliu Dobanu econ. 40 cr.; Stefanu Hendea, econ. 10 cr.; Gavr. Pasica alu Pintei, 16 cr.; Ionu Cordisiu alu Costei 9 cr.; la olalta, substragundu-se speselo postali, 7 fl. 20 cr. v. a. Se voru tramite la locul menit.

Projectul de lege pentru organisarea municipiilor.

II.

(L. I.) Dupa ce denuistraramu in numerulu trecutu, ca municipiile seu jurisdicțiunile din Ungaria, pana la anulu 1848, erau, — celu putiu in sensu aristocratic, — nisce institutiuni poternice constitutiunali, provediute cu drepturi emininti de autonomia cea mai ampla, si ca legislatiunea reformatoria din an. 1847/8 a suscepitu, in privintia organisarei definitive a municipiilor si jurisdicțiunilor, in articlulu XVI: principiul: ca institutiunile comitatense au de a se reforma si organiză pre basea representatiunei poporului, adeca pre basea democrației, sustinendu-li-se tote acele drepturi autonome, cari se mai potu exercita si mai potu susta pre langa regimulu parlamentarui, si dupa ce aretaramu, si din punctulu nostru de vedere naționalu, ca institutiunile municipali, in form'a loru de asta-di, carea nu este decat unu mixtum compromisitum fierut si decoptu prin multe influențe si impregurari nu numai contrarie, ci suprematisatorie, ba chiaru malitiose, — nu potu să multumesca nese decat interesele nostre naționali, ba nece cele locali, ca-ci pre candu de una parte, in representatiunea comitatelor naționalitatile sunt paralizate de totu feliul de eleinte si dispusetiuni contrarie desvoltarei loru, asie ca nece ca mai potu resufla: pre atunci de alta parte, nu li se dă nece chiaru cea mai debila garantie, ca interesele loru particulari se voru administră prin cutare guvernare blanda si populara, — noi romani amu ave, din capulu locului, celu

mai mare motivu de a ne bucură, daca guvernului tieri, prin ministrul său de interne, ar' voia a organiză municipiile din tiera, preste totu, pre basea principiului representatiunei poporului, de ora ce acestu principiu e si alu nostru strabunu, si de ora ce nece unu poporu din Ungaria nu astepta cu mai mare sete drepturi de autonomia, populari si liberali, de cătu poporul romanu, preste care trecura secole intrege de subjugare si care, in secolul alu XIX-le, secolul luminei si alu libertatii, s'ar' sentit fericit daca i-s'ar' redă drepturile sale originarie, sub a caroru egida ar' poté repară mereu, prin poterea sa propria, tote scaderile starii sale sociali, carea nu din vin'a sa propria, nece pentru ca poporul romanu n'ar' fi dora aptu spie una desvoltare mai rapede, ci numai, — si acăstă o potem spule frang, — prin influențe straine si inimice desvoltarei sale, a ajunsu acum să fie deplorabila si, Domnedieu scie, nu va deveni canduva si desperata.

Inse, ce se vedemu si ce se audim?

Guvernul, in projectul său pentru organisarea municipiilor, s'a abatutu de totu de la principiul enunciatu prin legislatiune in anulu 1848; de la principiul, pre care totu magiarulu si tote diurnalele loru lu buciună in lumea larga: ca ei voiescu democrația pura, ei voiescu representatiunea poporului in tote, ei, numai ei, voiescu a multumii naționalitătilor, pre sororile loru dulci din patria, nu prin nisice paragrafi de lege de naționalitate, — ce'a ce n'ar' poté indestul fi cătu pre bircoari, pre omenii absolutismului, si ce'a ce n'ar' insemnă altă decat a crea totu atâtea mormane fără victia, fără spiritu, — ci prin institutiuni liberali, democratice si moderne, prin institutiuni civilisatiunii, prin latfrea libertatii civili, si, Domnedieu scie, prin mai ce!

Eta dara, Dnulu ministru Raineri pre-sinta projectul său de organisarea jurisdicțiunilor, in 94 de paragrafi, destui la numeru, atât pentru a întări cătu si pentru a sterge tote drepturile municipiilor.

Să cautăm acum, in genere, ce insemnă organizarea municipiilor, dupa projectul lui ministru Raineri.

In acăstă privintia ar' trebu se lasămu, ca se vorbesca numai projectul insu-si, fiindu convinsu că, daca ori-cine, — care mai posiede ce-va sentiu democraticu, — i ar' audă primulu cuventu, si ar' săupă numai decat urechile cu ambele palme, ca se nu fia silitu a audă maltratarea si tăcirea la pamentu a totu ce se poate numi principiu democraticu si spiritu liberalu; noi inse, luandu-ni de detorintia a face cunoscuta, ori si cum, esintă a acestui projectu, suntemu nevoiti a ne ocupă putientul de dinsulu, cu atât mai vertosu, ca-ci credem ca publicul nostru cetitoriu inca lu va fi frundaiarit in originalu, celu putiu din euriositate, avendu totodata ocaziea d'a nu se poté mira in destul de decadintă liberalismului guvernului magiaru.

Inainte de tote inse, aflam cu cale a reflectă, ca si acestu projectu, asemenea celorul-alte proiecte ministeriale, este recomandat corpusul legislativu prin una espunere seu motivare, carea inse, in unu modu neusitat, este mai atât de lunga ca insu-si projectulu, ce'a ce, daca amu voi să fimu malitiosi, ne ar' constringe se dicem: că marfa rea, ca să aiba incătu-va cautare si trevere, trebue se fia multu si tare recomandata.

Dnulu ministru, in motivările sale, recunosc de locu la inceputu, ca cestiunea, de carea se occupa projectul seu, este de totu grea că-ci, dace Dsa, este vorba, ca autonomia municipale de pana acum să se assimileze cu guvernarea parlamentaria si respundietoria. E' ca, ai totu dreptulu, Dle ministru; cestiunea este grea că-ci, nu incapa indoielu, autonomia municipale trebue assimilata cu guvernarea parlamentaria; inse logic'a sanetosa nu poate trage nese decat din acăstă propusetiune consecintă, ca trebue nesmintit să te abati de la principiul democraticu, de la representatiunea poporului, si să puni in vietia principie condamnate de tota lumea democratica si adoptate numai

Prețul de prenumeratino:

Pre trei lune 3 fl. v. a.

Pre siese lune 6 " " "

Pre anul întregu 12 " " "

Pentru România

prea intregu 30 Fr. = 30 Lei z.

,, 6 lune 15 " = 15 " "

,, 3 — 8 " = 8 " "

Pentru Inscripții:

10 cr. de linia, si 30 cr. tașa timbra pentru fiecare publica-

tina separat. In locul deschis

20 cr. de linia.

Un exemplar costa 10 cr.

de regimele absolutismului, aristocratismului si ale centralisatiunii, precum se va face la noi; căci atunci, de a buna sema, singuru ti-ai facut cestiu-nea asié de grea si, in consecintele deslegarei sale, ea va deveni, credem noi, multu mai grea.

Inse noé ni vine la socotela a mai crede că, declarandu problema sa de grea, Dlu ministru ascunde de totu alta-ce in cugetul său, ce'a ce inse ese d'intre sîrele projectului său tomai asié la lumina, ca treb'a celui-a ce voia să vinda mătia in sacu; tote i mergeau bine, numai ghiarele mătiei i-au stricatu tărgul. Onore dara sinceritate directe si indirekte! căci se afara destule organe guverniale, cari ni spunu pre facia, că Dlu ministru a trebuitu nesmintit să asude multu si lungu, pana ce compuse in 94 paragrafi projectul său de lege celu greu, prin care se statoresce supremafa si domnirea magiarismului preste tote cele-lalte naționalităti din tiera, si că ar' fi fostu orbfa cea mai intunecata din partea guvernului, daca s'ar' fi tienutu mortisii de institutiuni democratice si liberali, cari aru radică, aru cultivă, aru ferică si pre cele-lalte națiuni, spre detrimentul magiarismului, etc., etc., tote in logica minunata!

Scimus si suntenu dedai a respectă convictiunile fia-carui a; dar' ierte-ne ori-cine, fia chiaru ministru omnipotentu, se-i spunem si noi pre fatia, ca legea trebue se aiba base morale căci, daca nu o are, inceta d'a fi considerata de lege umana, ea devine atunci numai una mesura simpla, carea nu poate ave mai multa valoare decat cata i intinde poterea bruta si nepotisimul; deci, petrunsi de acăstă convictiune, suntemu constrinsi a declară projectulu de lege de sub cestiu-ne, — din cauza ca, precum se buciună prin diuariile semioficiose, organizarea jurisdicțiunilor in form'a projectata are de scopu: suprematisarea naționalitatilor si egemonia magiarismului, c'e ce nu se demintiesce de catra nece unu diurnal guvernamentalu, — din acăstă cauza, dicem, suntemu constrinsi a declară projectulu de lege alu ministrului de interne, in terminii cei mai blandi, de unu opu immoralu, in sensulu strinsu alu cuventului.

Că aceste organe vorbesu ele ore adeverulu, său că numai blecateșeu, dupa datina, si că ore voiescu ele si guvernul magiaru a constringe pre omenii loru prin una lovitura indirecta, ca se se faca instrumente orbe si muite spre unu altu scopu, că adeca se se introduc in guvernarea si administrarea tieri une centralisatiune perfecta, egale eu omnipotint'a ministeriale, ce'a ce se afia, fără indoielu, in projectulu de lege, — nu vomu discută, pentru ca pre acestu terenu ne amu abate pre departe, si, in fine, amu ajunge si aci la resultatul forte naturalu, ca centralisatiunea si omnipotint'a ministeriale sunt indreptate, in prim'a linea, contra intereselor si desvoltarei naționalitatilor nemagiare.

Nu vomu cercă mai departe nece ace'a că atunci candu Dlu ministru, — motivandu disputetiunea projectului său, prin carea se introduce in comitatul representatiunea dupa dreptulu său, mai bine, dupa nedreptulu virulu, — se exprime, că a-est'a o pretindu correlatiunile specifice ale Ungariei, intielesu-a elu ore naționalitătilor său ba? pentru că aceste correlatiuni se potu pricepe si in susu si in diosu. Dlu ministru facea mai bine, dupa parerea nostra, daca ni spunea frang, si chiaru, cari sunt aceste correlatiuni inspaimantatoare, ca să nu ni dă ansa la espliatiuni sinistre, că-ci, vedi, lumea intrega cugeta, ca sub expresiunea ministrului: „relatiuni specifici” nu se potu intielege decat naționalitatile nemagiare, ba noi mai adaugem inca correlatiunile cele in susu său in latu-re, din colo de Leita catra Vien'a, unde, tocmai ca si la noi, mereu-mereu se centralizeaza tote poterile in manele ministeriului, se suprematiseza totu ce nu e austro-germanu si se stergu drepturile autonomice si istorice nu a le comitatelor, că-ci nu le au de feliu, ci ale provinciilor negermane. Inse tote aceste combinatorii aru trece preste

marginile sujetului nostru; în acăsta privindu-se făcăsi făcăre concluziunile sale. D'in parte-ne, revenindu la temă nostra strictă, vomu cerea a discută în numerulu viitorui esintă său meritulu projectului de lege, tractandu-lu și în specialu.

Consecintie.

Diariul „Albin'a“ finesce articolul său: *Liberitatea bisericelor în Ungaria și în partile ce își anessa*, publicat în Nr. său 43, astfel: „Natiunea română are două biserice. Binele nostru cere să existe amendouă, și amendouă românește. Numai fiind dăoue, se poate incinge o rivalitate nobila între ele pre cărăea desvoltare i moralis și intelectuală a națiunii românești. Avem lipsa de această rivalitate, pentru că dinsă accelerarea (intăiere, grăbesc) mersulu.“

Cea ce este justu în aceste linii, este că națiunea română are două biserice, adică ună greco-orientale, cea-l-alta greco-catolică. Era d'in cele-lalte ratiocinamente a legăturilor „Albin'a“, trebuie să tragim neșmîntită următorile consecințe: că este mai bine, dacă una națiune are două convingeri religioase decât ună, și, prin urmare, dacă este despăgubită în două parti, pre orice teren (căci nu scim, pentru ce să se facă excepție pre terenul baserecesc); că strainii ni au voitul binele candu, pre terenul baserecesc, ni-a desbinută în două laturi; că, dacă: „numai fiind două baserece românești, se poate incinge o rivalitate nobila între ele pre calea desvoltării morali și intelectuali a națiunii românești“: apoi urmează că, fiind trei, patru, cinci, siese, siepte, optu baserece românești, săr' incinge una rivalitate să mai nobila între ele pre calea desvoltării morali și intelectuali a națiunii românești; că, atunci, această rivalitate, de totu' nobila, ar' acceleră și mai tare progresul nostru; că, în fine, să avem grige, ca cineva să nu îi rapescă binele și fericirea de a fi desbinută în două baserece, căci atunci nu ar' mai fi ri-

valitate nobila între noi, ci că, d'in contra, să ne nesunimă a ne desbină înca în vre-o diece baserece, căci atunci rivalitatea între noi ar' deveni multu mai nobila, și progresul nostru ar' fi accelerat de diece ori mai multu.

Eca unu diariu român, care sustine pre facia, căci nu credem să o potă face să în ascunsu, că principiul „d'vide“ aplică la națiunea română, este unu bine; că rivalitatea nobila între noi nu se poate nasce decât numai având două baserece; că, dacă amu fi intr-unii în una singura basereca, această ar fi unu reu pentru noi, că ci în acestu casu celu multu amu pot să stagnăm, dar' să înaintăm, nece vorba; éca, în fine, unu diurnal român care, sub pretestul de „rivalitate nobila“, sternesce sentimentul desbinării religiose în sinulu națiunii române. Ce? diariul „Albin'a“ se departă chiaru și de spiritul evangeliului, care voiesce armonia, concilierea, concordia fratiesca, er' nece decât desbinarea, disoluționea și discordia, producție ale „rivalității nobile“ a diariului „Albin'a.“

Intr'adeveru, diariul „Albin'a“ ne înveță la unu miserabilu bine, la una miserabilă rivalitate, la una miserabilă a celerare a mersului nostru: noi ni întorcem facia cu indignație de la aceste principii periculoase și funeste pentru consolidarea noastră națiunala. Nece că pricepem motivul pentru care „Albin'a“ afirma că: „Binele nostru cere, că să avem două baserece“, dacă numai n'a voitul să se lingusesc și eșe a cui-va. Înse este ore cuvintiosu, ca unu diurnal român să se lingusesc pre contă desbinării noastre religiose și pre contă unei rivalități nobile (!), ce ar' părăde d'in această desbinare care, după „Albin'a“, este recerută de bincile națiunii noastre? O! „Albin'a“, care voiesci „rivalitate nobila“ d'atunci, că binele nostru cere, că tote secretele nenumerate ale aranilor, nestorienilor, anabaptistilor, monoteletilor, quaeklerilor, hussitilor, nazarenilor, sabatarilor, — și tote altele căte nu ni vinu în minte, — să există în sinulu națiunii române, căci atunci „rivalitatea nobila“ ce o doresc, ar' avea unu

teren mai largu, ca să incinge mai tare și să acceleră mersulu nostru către cea mai sigură părtiune, tientă „rivalității nobile“ a tale!

Ionu Porutiu.

Dogm'a infallibilității și beseresc romana de ritulu greco-catolicu.

(O.) Alea jacta est. Intr'adeveru pap'a n'a gămitu cu infallibilitatea sa, si să vedi minune: că nu a potut succede lui Grigoriu VII, că domnia chiaru si preste imperati cei mai poternici, să fă rezervat lui Piu alu IX, a o realizat acum'a, candu tote poporele luptă, mai multu să mai putien, pentru libertate, carei-a, precum să vede, nu-i este permisă a se incuibă in Vaticanu. Si ore pentru ce? De siguru, nu pentru că domnului-a iar' lipsi fructele benefacatorie si salutarie, nu; ei alt'a este bub'a carea neliniștescă pre sântia sa pap'a Piu alu IX si pre sântii parinti Domnirea, si era domnirea, această tulbura pacea luiișcea si anim'a sântului parinte; ea lu face să caute si in venitoriu, daca voiesce să fă si dinsul inspirat intre sântii cei multi, adorati de tote poporele; ea lu îndemna a pasă mai energicu, respective a luă in mana loagulu spre a înveță turm'a sa blandetia, si a nu o lasă să fă sedusa si imprăsciată de lupii rapitori; ea i sioptesce cu cuvinte dulci si farmecatorie că, dacă nu se va pune stavila desvoltării libere a poporelor, va fi alungata de pre tronulu d'in Vaticanu, că ei venindu poporele la consciuntia de sine, nu se voru mai lasă să fă mânătă cu maciucă la limanul fericirei, ci si voru crea-o ele inse-le.

Si ce să vedi? Aceste siopte magulitorie avură rezultatul loru, căci Piu alu IX, încunjurat de gloria vechilor pontifici, exprimă cuvântul finale: „Voi să fiu infallibilu“ și această a fostu suficiente, pentru ca conciliul, la poruncă marei lui său magistrului, să pasiesca la grandiosa si meritoriu opera, carea, întru adeveru, i-va servi numai spre rustine si batu jocura, era pre poporele va implé cu ingrijire pentru desvoltarea si venitorul loru.

de impresiuni său de miscări, de aceea nu se poate susține singură si adesea ametește de slabiciune.

Rari sunt acei incepatori cari în primele dile ale fumatului să nu fi si varsatu. Fumul lăurează asupra nervilor plămanului, adică asupra nervilor vagi, cari apoi transmit impresiunile stomacului. Efectul contrar se întimplă, candu doctorul dându unu vomitus (substantia care determină varsatura), determină esirea materialelor gramadite în plămană său în vesiculele lui, numite bronșii. Tote aceste accidente provin d'in această, că una parte din nervii noștri, numiti involuntari, remană fără conductorul loru, crecerile, sub acțiunea nicotinei, de aceea abie si indeplinește missiunea loru, pâna ce, în fine, rein-torsu la sine, conductorul reie cămă momentanu lasata.

Nicotismul chronicu. Acțiunea exercitată de tutun în timpu îndelung, determină accidente cari se produc la epoci nedeterminate; astu-felu schimbarea de viciu său de regim, o boala ore care va descepe actiunea nicotinei, care să a gramadit în tote părțile corpului ca într'un magazin și care nu este la ivela de cătu candu acestu magazin să a impluit. Astu-felu dr. Moro, citat de autoru, analizându plămanii și ficatul unui omu mortu, în vîrstă de 70 ani, care prisase pâna în cele din urma momente ale viciului său, a grasit o substantă, care nu era altu ceva de cătu nicotine său esențială de tutun. Fumandu său prisandu, gramadimă această substantă fără nici unu profitu. Dâmu astăzi unui înamicu care va fi stapanul nostru, si care la unu momentu datu si-va manifestă asupra-ne actiunea sa veninoasă.

Esperiențe efectuate asupra a trei câini nutriti cu alimente amestecate cu tabacu, au arătat, în modul celu mai claru, experimentatorului, sfirul de efecte studiate asupra omului. Mai întâi circulaționea se activă, în urmă se faceă mai incetu, mergându slabindu-se; digesțiunea și respirația se faceau cu mare anevoiție. Gură și înghitirea (pharynxul) erau atât de uscate, în cătu animalul nu mai poate nici înghiții. Gingile erau chiari atacate; dintii se elatină și cadeau precum de asemenea și perii. Pleopale se inflamara în atât, în cătu lumină era neconținută acoperita cu materie secretate de dinsel. În fine moră.

Brigită M. morarăsa, observată de dr. le Briet, se mară de două ori, și avu cinci copii; unul din ei, acelă pre care numălu iubea mai multu, mori. D'in această perdere rămasă neconsolată; spre a goni această întristare și a dă o alta direcție ideilor sale, cari neconținută reportau către acela-si lucru, ultimele momente ale fiului său, împrospetându astu-felu nisice suveniri totu-de-ună triste, de cari omul se desparte anevoia, contractă obiceiul tutunului; lu fumă, lu prisă său mestecă, ca marina rii, după cum i venia. Costul acestui obicei era de două lei nuoi pre luna. La sosirea doctorului, această nen-

rocita, care usase de tutuna patienu timpu, era într-o stare anevoia de descură; vocea i-era stinsă; anima abie batea, vederea i-era stinsă si înghitirea i-era imposibile; abie respiră; toto organele erau adormite sub influența tutunului; în fine moarte sosi. Candu tutunul este absorbit în mare cantitate, efectele sale sunt fatale.

Daca pre langa cele-lalte inconveniente ale fumatului, nu amu consideră de cătu efectele ce produce asupra glandelor salivare si asupra membranei mucoase, care captusește interiorul guri, activându esirea salivă (scupitul), pre care fumatorul o arană într'u chipu monotonu si deasăgreabilu, daca, deoarece, nu ar rezulta de cătu acestu obicei urit, ar' fi de agiușu să desguste pre ori ce fumatoru. Adesea inflamatiunea de la gingie se comunica si la urechi; de aci o sensibilitate extra-ordinaria a acestui organu si o predispoziție, a reie la cea mai mică schimbare de temperatură.

Pre buza de josu si la basă năriu, naseu, de multe ori, nisice bube pre cari doctorii le numescu epiteleoma său cancer (schiroz) alu buzelor. Ele provin d'in caldură neconținută la care sunt supuse buzele si mai cu seamă, d'in presiunea neconținută a buzei de josu asupra areadei dintilor, de aceea numai această d'in urma este efectata. Unu doctoru d'in Barcelonă, operat de unu medicu francez Buisson, declară, că bubele de la năriile nu aveau alta origine, de cătu obiceiul ce avea de a scoate fumul pre nasu. Femeile fumează multu mai putien ca barbati, de acă d'in 70 casuri de epiteleoma ale buzei de josu, siese numai să observa la femei. De la nări inflamatiunea se intinde si la ochi, afectându într'un mod sensibil vederea fumatului.

Nu vomu mai vorbi, dice dr. Blatin, de cătu întrăcatu de inflamatiunea gingielor, care se eterniza sub influența tutunului; de dintii desgradinăti, murdari si negri, cari se macina prin bucatiele cu miroso displacutu; nici de aceea resuflare urita, de tota acea gura in fine, adeverat focariu vesuferit, care face d'in fumatoru si mai alesu d'in mestecatorul de tutun o flutu respingătoare.

Tu' cea seca, său hem cum o numescu Englez, cari se observă la fumator, si care provine d'in trebuința de a espectoră o salivă ce nu există; ragusieală ce au demanța fumatorii si care se continua de multe ori si preste dă, nu sunt ore, după cum o crede dr. Laycock, unu efectu alu bôlei laringelui (organul vocei), provenită d'in abusul de tutun, mai alesu că nu se observă de cătu la fumator. Omul devine sclavul acestui obicei; caracterul său se resente de d'insula; lipsă unei tigari la neștimpera, lu neliniștescă; unii credu chiaru, că fumatul tiene locu si de mancare. Atâtă de multu este

*) Vedi Nr. 43 alu „Fed.“

Asié dara dogm'a infallibilitatii este pusa la ordinea dili si santi parinti tieni, in sudoreea faciei loru, vorbiri cari de cei mai iesuitice, nesuindu-se a documenta, ce siervitul bunu si salutariu vorn aduce ei omenimei, aruncandu-o de nou in catenele despotismului beserecescu, pentru ca estu modu desemnandu-i cerculu de miscare si activitate, se o pota teref dupa sine.

Romanulu dice, ca nu ciste reu, care se nusi aiba si partea sa cea buna si intru adeveru, acésta nu se pota nega; ca ci preandu contrarii desvoltarii libere si inimiciei omenimei amenintau cu perire, si nimicire fundamentele pre care salvatoriul lumii si alu omenimei si-a intemeiatu besereca sa, dica, precandu acesti omeni feroci si despoti s'au fostu conjuratu contra caritatii, iubirei si blandetiei omencesci, amenintandu cu totu feliulu de censure pre accia, cari aru euteză a li se opune, atunci se ivira, printre norii cei negri si anuiciatori de fortune grele, nescce luceferi, a caroru-a lumina petrunse pana in cele mai departate anghieri ale lumii, vestindu omenimei, ca ea nu este isolata fara de uneltrile contrarilor sei. Acesti luceferi, acesti amici ai caritatii si iubirei omencesci, acesti binevoitori ai omenin ei si desvoltarrii sale libere sunt opusenue conciliului din Rom'a, sunt adeveratii reprezentanti si membri ai omenimei. Cine nu cunoase si cui nu i-a venit la audiu abnegatiunea si marea resolutiune a lui Strossmayer, episcopulu din Diacovaru, si a episcopului din Orléans, Dupanloup, manifestate in conciliul din Rom'a, in midilocalu celor mai mari inimici ai umanitatii si deminitatii omencesci? Cine nu a auditu de logic'a si poterea argumintelor cu cari acesti bravi antehuptatori besericesci au combatut si combatu monstruos'a ideea a infallibilitatii? Intrebati chiaru si pre cele mai departate popore din desertele Africei, din muntii Asiei, intrebati chiaru si pre negrii Americei si pre sii Mec sieului, si ci vi voru esprime cu superbia numele acestor luceferi neperitori.

Dreptu acea, fiindu pre cunosceni acesti barbati nu numai la Romanii ci si la tote poporele

d'in lume, de asta data nu ne vomu ocupá de faptele si vorbirile loru, prin cari protestara, in multe amanitatii si alu institutiunilor besericesei, contra despotismului ruginitu alu unui moritoriu, ci mentiunandu, ca sub flamur'a luptei umanitarie si a libertatii eugetului vedem insrati mai multi capi besericesci, precum: arciepiscopii din Viena, Praga, Parisu, Antioch'a, Tuam, si alti mai multi episcopi si arciepiscopi, cu bucuria luam actu, ca intre membrii opusenii vedem si pre Prea Santele loru episcopulu Oradei-Mari, Iosif Papp Szilagyi si pre arciepiscopulu si metropolitulu romanu de Alba-Iulia, dr. Ioanu Vanciua. Ni pare forte reu, ca nu potem publica vorbirile acestor capi si besericesci romane gr. cat. ca ci, gracia uneltrilor iesuitilor, forte putien se stracura in sala consultarilor. Acea ce scim este, ca ambii capi besericesci au vorbitu contra infallibilitatii. Celu d'autan cu resvera, era P. S. S. Vanciua sinceru si din anima poporului. A nume, P. S. S. Ioanu Vanciua spuse francu, ca numai una parte neinsemnata a natiunei romane din Ungaria si Transilvania profeseza regea greco-catolica, si ca, daca se va enunciá dogm'a infallibilitatii, Prea Santea sa vede pericolata uniuera cu besereca Romei. Estu modu a vorbitu pastorilu romanu, si cu dinsulu a vorbitu natiunea romana de regea gr. cat.

Inse se nu creda nimene, ca dora lupta opusenii va avea rezultatul dorit, nu; din contra, preste putien lumea se va tredfi cu una a optu-anunue, carea de asta-data nu va fi produsa neci de Seniramide, neci de alti farmecatori, ci de capulu besericesci din Rom'a, de pap'a Piu IX, proclamandu-se infallibilu. Si ce va se dica infallibilitatea. Neci mai multu neci mai putien, decat cu a conciliul alu 20-lea restaura natu e tutulu besereca catolicea de pana acum si ca in locul unde era se pasie se avoie in tinta nerestrinsa a papiei. Ce a ordinea pap'a e dogma; este destulu daca elu dice: „Asié mi-place.“ Libertatea conisintiei va fi, dupa conceptul papiei „stupiditate nebuna“ si libertatea pressei „superstitione pestilenta.“

Credem a fi superfluu se insraru tote periele cate resulta din acésta dogma monstruosa pentru besereca nostra de regea gr. cat., ci fiini permisu a mentiună, ca Romanii greco-catolici au una besereca natiunale ca si cei de regea greco orientale, si fiindu lovita una, este atacata si ce-a-lalta, cu alte cuvinte, lovindu in besereca, e atacata nationalitatea. Pote, chiaru acestu pericolu ne va convinge, ca n'a fostu si ca nu este nece unu bine pentru natiunea romana, ca se aiba doue baserie.

(Bibliografia) „La Transilvania et son union forcée avec la Hongrie“ este titulu unei brosurilor, aparuta in limb'a francesa, la Parisu. Domnulu Petietianu Buzeu este autorulu acestei brosuri, carea face cunoscutea cestiuene Transilvaniei intregei lumi civilisate, si mai vertosu fratilor nostri francezi, intre cari putieni sunt cari se aiba ceva cunoscintie basate despre starea nostra, adeca a Romanilor de sub sceptrulu absburgie. Inse intre tote provinciele austriace, locuite de coloniele divului Traianu, nece un'a nu este asta di mai nefericita, mai maltratata si mai asuprita de la Transilvania carea, pana in an. 1848, a fostu victim'a aristocratiei magiare; dreptu ca cateva radie de sperantia surideau romanilor transilvaniani in urm'a revolutiunei carea erupse in anulu memoratu, inse prin centralizatiunea vienesa, Transilvania devinou noua victim'a nemtilor, cari de la 1850 pana la 1860 o inundara ca locuile; urm'a in 1863/4 diet'a din Sabiu carea, — fia dinsu intre patru ochi, — nu face pre multa onore mandatarilor romani de atunci, ca ci ei nu se ingrigira nece de intregitatea tieri loru, nece de instructiunea publica a poporului romanu, nece de garantiele necesarie pentru sustinerea autonomiei acestei tiere, pentru carea s'a versatu asta a sange romanu, — inse chiaru si acésta dieta, timida si fara neci una energie, — ca se nu defecemai multu, — fu dissolvita in modu arbitriu, si romanii, majoritatea preponderanta a acestei

ocupata imaginea fumatorului de obiectul seu de predilectione, in catu s'a vediutu esempe ea, in incendiu mari, fumatorulu se-si scota mai antan tinicheoa cu tutu si cimbacala.

No voiu uită nici odata, dice Forget (Dictionarul de medicina), acelu marinarii dupa bastimentul Antigona care veni la mine pentru o dorere de gât. Vidiendu dupa umidatul obrazului ca mesteca ce-va: Cum, i-disi, te dore gâtul si mai mesteci tutu! Maiorule, respusese, de trei dile nu mai am tutu! Si in acelui si timpu scose din gur'a sa unu siromoiogu de căti gudrotu. Lacrimile din ochii se-i immisiara si pre ai mei, si imparati cu dinsulu putinutu tutu ce mai aveam. — Un altu exemplu: La 1831, aproape de orasialu Saint-Etienne, o mta de carbuni de pamant su inunda; cepe lucratori se refugiaru in catul de susu alu minei, si se sipte dile nu au avutu altu ratiune de catu apele pantofilor pre care le au rosu. Candu estea din tina, in locu de supa ce li se prezinta, unul din lucratu declaru, ca de tutu are mai multu focu, era nu de nucere.

Angina de peptu lovesce mai multu pre barbati de ca pre femei; din 88 casuri observate de sir John Forbes, si din 67 observate de Dr. Sartigue, primul a pata 80 barbati era secundul 60 afectati de acesta maladie; era femei 7 sau 8.

Fumatul provoca chiaru astmulu; autorulu citeaza unu oficiului, care su tamaduitu de acésta suferinta, prin supresiunea fumaturii. Accesele astmului se petru mai cu séma candu obiceriul stă multu in camere, in acea atmosfera compusa numai, dupa cum se zice, de fumu de tutu.

Doctorulu Legrand du Saulle, citate in uvragiul ce occupa, explica forte bine multimea casurilor de constri cerebrale, cari se intempla mai cu séma iernii si mai desu la barbati decat la femei. La acésta époche a mii, adunările barbatilor la unu locu sunt mai numeroase; casenelele sunt mai multu frecuente, prin urmare, cantitatea de tutu absorbitu este mai mare. Efectele obiceiurii sunt si mai grave. Acelua-si doctore, intr'unu presintatu Academiei de Sciintie din Parisu, ca dupa 5 sau 6 ani de frequentare a casenelelor, ceput a se ivi primele simtome de inveninare de tutu.

De multe ori, voindu se alinamu o dorere fizica seu de apesa, obtienemu alte resultate. Ideele vinu forte, concepionnea devine dificila si memor'a se slabesc. Ca cum dice D. V. Meunier, savantulu redactore alu lui „Cosmos“: cea ce ar trebui se determine pre

toti omenii de bine a da sprijinul loru celor cari lupta contra abusului de tutu, este starea mintala a acelui care fameza. Nici unu fumatoru capabile de a se observa pe sine, nu poate avea una inimocila despre acésta; va recunoscere, de e sinceru, ca tutuul i-a creatu o natura noua, inclinata mai multu la visuri de catu la lucru. Pote ore o substantia, care lucreaza asupra creierului, se se respondeaza atat de multu, fara ca spiritul public se nu se resenta?... Nu potu se me lipsescu de pipa seu tigara, fara ca lipsa loru se nu-mi faca lucru anevoiosu seu imposibilu. In fine, D. V. Meunier reesi a se scapa de acestu obiceiu, care de doue-dieci ani lu tiene sub jurnal său.

Abatele Moigno (cunoscutu celor cari se occupa cu sciintele positive), avea obiceiul de a prisă 20—25 grame tabacu pre d. Dupa cativa timpu observa asupra lui memoria nu numai in presentu, dar chiaru pentru lucrarile trecente i se slabesc. Cum am invetiatu mai multe limbe prin radacinole loru in numera de 1200 sau 1300, mi-eră lesne de vediutu, ca pre fia-care d' o multime de aceste radicale, fugau din comor'a unde le gramadiscau pana se facu apelul la ele.... dictiunii mi-devină din ce in ce mai trebuinciosu. Spaimentata de acesta scadere luau, la 1 Sept. 1861, la 10 ore demaneti'a, resolutiunea de a renun i si la tabacu si la tigara, pre care o fumam in secretu de doue sau trei ori pre d.... Aproape 6 ani au trecentu, fara ca cea mai mica cantitate de acestu prafu uritiosu (tabacu) se fi atinsu narile mele, fara ca o singura suflare de fumu de tutu sa se situ din buzele mele, si potu afirma, ca voiu stă fidelu, pana la moarte, resolutiunei ce amu luau. De atunci memor'a a capatatu tota avutia si sensibilitatea de care e capabila.

Daca tutuul lucreaza astu-felu asupra memoriei, nu este indiferinte si a supra celor-lalte facultati; elu produce derangiarea loru seu nebuni'a; éta ce ne spune dr. Jolly:

Nu se mai pota nimene indoi de partea ce are tutuul la desvoltarea alienatiunei (nebuniei), cunoscute intr'unu modu vagu sub numele de paralisia generala seu progresiva etc., care de cativa ani se immultiesce ne-contenit. Éta dupa DD. Guislani si Hagon, medici belgiani, statistic'a urmatoria, carea ni aréta numerul alienatilor crescendu cu cantitatca consumata de tutu: Dela 1818—1830 venitulu tutuului a fostu de fr. 28,000,000, erau 8000 alienati

in 1858 erau fr. 30,000,000, alienati, 10,000
— 1842 — 80,000,000, — 15,000
— 1851 — 120,000,000, — 22,000
— 1862 — 180,000,000, — 44,000

Adaugandu si cei-l-alti bolnavi ingrigiti pre a casa, precum diversele specie de maladie de felulu acesta, cari

au acea-si origine, dr. Jolly agiunge la unu numeru de 100,000 alienati pentru Francia, in 1862. S'a observatu, ca din acestu numar, barbati predominu, din cauza ca la femei nebuni'a este strinsu legata de conformatiunea organelor loru seu de alte cause de catu acela ale tutuului. Acésta atat este de adeveratu, ca din tote profesiunile, acea care d' mai mare contingent caselor de sanetate, este profesiunea de marinari, fiindu ca marinarii sunt cei cari abusaza mai multu de tutu.

Tutuul se propaga prin indemnu si imitatiune. Putiu'a resvera ce au parintii de a sumă in facia copilloru, destepita in acesti-a aplecarea naturala a ori carui copilu, de a imita pe parintele seu; i-se pare acestei fiinti inicinte, ca tigara i-dă aerul unui omu maturu. Multi ien, pentru prim'a ora, tigara spre a-si dă, cum dice francisulu, une contenance, seu o infatasiare ore care si, plecandu de aci, devina selavii unui obieein la ale carui consecintie nici ca sau gandit. Suntem dar' pentru tote medie cari aru impiedecă usulu tutuului, ori cari aru si aceste medie, ca ci nu avem in vedere decat efectele lui asupra intregei societati. Spre a combate la inceputu intinderea tutuului, apoi, mai in urma, spre a profitá de acestu obiceiu forte respondito, sa stabilitu in diverse timpuri, pe langa alte restrictiuni, si monopolulu.

La 1801 pana la 1804, impositul asupra tutuului a datu pe anu 4,800,000 fr. La 1811, monopolulu su restabilitu si produse tesaurului Franciei, de la 1814 pana la 1844, unu miliardu 625 milioane beneficiu curat su aproape 54 milioane pe anu; in 1840 cifra anuale fu de 75 milioane; era de la 1844 pana la 1864, beneficiul a fostu de doue miliarde.

Progressiunea cu care se respondesce tutuului, sia in Francia dupa cifrele de mai susu, sia la noi, este ingrozitora. Nu s'ară poté ore formá o liga a nefumatorilor in contr'a fumatorilor? ce aru aduce, credem, mai multu folosu societati, decat alte asociatiuni create cu scopul d'a profitá de slabiciunea sa, dandu-i in abundanta acelu aliment veninatoriu.

C. F. Robescu.

„Revista scientifica.“

*) Pre cantic marinarii nu au voia se fumeze.

tiere tiranisate, fure desamagiti d'in putinele ilu-
suni ce, pote, le aveau inca. Asig. Transilvania
deveni de nou victimă magiarilor cari, prin gu-
vernului lor d'in Pest'a, au măna liberă în
acăsta tiera desolata. Dnulu Perietia nu-
Buzeu și alese objectul celu mai trist dar
totodata celu mai demn de unu patriotu romă-
nu, adică a se face interpretale tipetelor
Transilvaniei înainte-a intregei lumi, dicemui în a dinsu,
în tregei lumi, căci înainte de a apăra
acăsta brosiură in editiune separata, ea fu publi-
cata in un'a d'in cele mai respandite foile perio-
dice franceze, cunoscuta sub numele: „Revue
con temporaine“, unde ocupă primele pa-
gine. De sf Dnulu autoru ni tramise de tempurii
numerul respectiv alu foiei „Revue con-
temporaine“, numai astă di poturam luă
notitia despre acăsta scriere importantă, la carea
inse vomu reveni de alta data candu, nelipsindu-
ne spatiulu, o vomu face cunoscuta mai cu de a-
menuntul cetitorilor nostri. Daca totu si cine-va-
ar' avé si pana atunci una dorintă neinvinsa de
a celi acăsta opera pretiosa, o va poté procură de
la librarele Daniellopu si Georgiu
Ioanidu, in Bucuresci, unde este pusa pentru
vendiare. Pretiulu este unu leu nou.

Nr. 349
Presid.

De la comitele supremu alu Comi-
tatului de Clusiu.

Onorabilei Redactiuni a diuariului
„Federatiunea“, in Pest'a.

Dominule Redactor!

In urm'a susipiunărilor cuprinse in una corespun-
dintia datata d'in Comitatulu Clusiu, subsemnată cu Z.
si aparuta in Nr. 36—368 alu „Federatiune“ contră
judeui singularu d'in Teaca, Georgiu Lazaru,
am ordinat investigatiune disciplinare contră numitului
jude, si fiindu că m'am convinsu d'in procesulu verbale
relativ la acăsta investigatiune, că incriminatiunile apa-
rate in diuariu „Federatiune“ sunt nefundate, te invitu,
Dominule Redactoru, să binevoiesci a rectifică, într'unul
d'in numerii prossimi ai diuariului Diale, partea articulului,
respective a corespondintiei, carea contiene aceste incrimi-
natiuni nefundate contră judeui singularu Georgiu
Lazaru.*)

Clusiu, 1. iuniu 1870.

Conte Colomanu Eszterházy m.p

VARIETATI.

* (Contribuiri pentru academie
romana de drepturi) să fecera in Clusiu, cu
ocasiunea serbarei dilei memorabile de 3/15 maiu, candu
de la intelligentă locale si d'in giuru se adună spre acestu
scopu sum'a de 55 fl. 15 cr., precum ceteiu in „Gazeta
Trans.“ — Acăsta serbare este demna de diu'a carea
traiesce in animale toturor romanilor ciscarpatinii.

* (Contele Emán. Péchy), comisariulu
regescu alu Transilvaniei, va petrece ver'a la dominiele
sale in Ungaria. Dlu conte va fi ostenit, de sigur, de
escesivă intrebuintiare a plenipotentiei sale a supr'a
romanilor d'in Transilvania. Dlu conte si-a cascigatu me-
rite insantea guvernului magiaru, prin raporturile sale
fideli si conscientios a supr'a situatiunei d'in Transilvania;
prin dissolvarea comitetului de 24 insi alesu la
conferintă de la Miercurea; prin servitiele sale facute
guvervului magiaru la alegeri; prin suprimerea vocei
romanilor etc. etc. Dlu conte trebuie să se odihnesca.
Amara odihna! Se i fia de bine!

* (B a s e r e c a b u l g a r a) serbă in 3/15 maiu,
la Odessa, milerariulu esistentiei sale. In baserica a uni-
versitatii se cantă cu acăsta ocasiune una missa solemna,
si arcepicopulu Dmitry adresă credintosilor săi
una scurta allocutiune. Dupa missa, se tienura mai multe
discursuri politice in sal'a universitatii. Urmă apoi unu
banchetu, unde Imperatul Russiei fu salutat
prin numerose toaste. Serbatorea fu onorata cu tele-
grame de felicitatiuni d'in Moscovia, S. Petruburg, Bel-
gradu, Carlowitz, Panciov'a, Prag'a, Constantinopole si
Cattaro. — Precum se vede, slavii lucra cu poteri unite;
ore noi ce facem? avemu noi ore destul zelu pentru a
ne apropiă de scopurile noastre maretie? Să avemu bine
grige, ca să nu ne intăriam.

* (Procesulu de presa) contra Dlu
Svetozaru Mileticiu se va pertră in 28 a lun. cur.

* (D'in Brasovu se anuncia,) că be-

*) Dandu locu acestei rectificări, remane ca să scim, pre ce cale si cum a ordinat Dlu comite supremu investi-
gatiunea disciplinare. De altmintrea, Dlu corespondintele
nostru inca are detorintă d'a se justifică. Red.

tranulu banchieru Sotiru Mantsu a repausatu in 7 a l. e.
Elu s'a nascutu in Thilipopoli, in Macedonia, la an. 1797;
si-parasì patri'a in anul 1816 si, dupa cinci ani, veni la
Brasovu, unde fundă un'a d'in cele mai stralucite firme
ale piatiei de acolo. Firm'a va trece acum pre deplinu la
fectorii săi Teocharn si Constantinu, cari si pana acum
luerara in compania cu parintele loru.

* (Programul) siedintiei publice a societă-
tei de lectura a alumnilor seminariali d'in Blasius, ce se
tienă joi, in 9 iuniu st. n. 1870, incepul la 8^{1/2} ore
a. m.: 1. Invocarea Spiritului Santu. 2. Deschiderea, prin
D. prefectu de studie, Ged. Blasianu. 3. „Descepta-te ro-
mane!“ cantatu de corulu seminariale. 4. Panegiricu a
supr'a istoricului N. Balcescu, de Sim. Popu, rostitu de
autoriulu. 5. „Romania la s. 1854“, poema de A. Mure-
sianu, declamata de At. Macelariu. 6. „Imnul Domnului“,
poema de I. Grozescu, cantata de corulu seminariale. 7.
„Omulu si anticitatea sa“, discursu de Sofr. Pascu, cettu
de autoriulu. 8. Doina, d'in confinile Transilvaniei intre
Bucovina si Maramuresiu, finita in brâul moldovenescu,
compusa si ese utata pre flauta de Ioane Iug'a de Salisice.
9. „Genialu națiunii“, poema de Ios. Vulcanu, decl. de
Georgiu Ceortea, 10. „Devis'a preutilor romani“, discursu
de Nic. Popescu, cettu de autoriulu. 11. „Apoi nu-su
civilisat?“ satira de G. Tautu, decl. de Dem. Iancu. 12.
Inchiderea. 13. „Mersulu ostasilor romani d'in Basarabi'a“,
cantatu de corulu seminariale.

* (Programul) siedintiei publi-
că, ce se va tienă in 13 iuniu, a societătei de lectura a
tenerime studiose de la gimnasiulu d'in Blasius: 1. Po-
tere scientiei, prosa de Andrei Ghidiu, declamata de
autoriulu. 2. Ionu Voda celu Cumplitu, poesia de I. Vulca-
nu, declamata de Iosifu Gog'a. 3. Melodie bucurescene,
de Flechtenmacher, esecutata de mus. instr. 4. Stefanu
celu Mare, disertatiune de autoriulu ei Onoriu P. Tilea.
5. Hor'a reorganarei, poesia de D. Bolintineanu, cantata
solo de Iosifu Olteanu. 6. Limb'a romana, prosa originală,
declamata de autoriulu ei Teodoro Ceortea. 7. Limb'a ro-
mana, poesia de G. Sionu, cantata de chorulu voc. 8.
Unu visu de poetu, poesia de I. V. Aleșandri, declamata
de Aleșandru P. Siandru. 9. Morteia lui Optumu, diserta-
tiune de autoriulu ei Simeonu Popescu. 10. Dialogu intre
doi studenti, de Pintea A. Ternaveanu, produs de auto-
riu si Nicolau Danilescu. 11. Longinu, poesia de I. Vulca-
nu, declamata de Luc'a Rusu. 12. Ardelean'a, de Stefa-
nu Perianu, esecutata de mus. instr. Totu cu acăsta
ocasiune se arangieza unu balu in folosulu bibliotecii
societătei de lectura, in sal'a Otelului Națiunale. Ambele
programe ale celor doue siedintie publice, un'a
a societății de lectura a alumnilor seminariali
d'in Blasius, in 9 iuniu, alt'a a societății de lectura a
tenerime studiose de la gimnasiulu totu de acolo, in 13
iuniu, dovedescu că tenerimea romana de la aceste
institute este activa si că si-prințepe chiamarea. Remane
ca publicul romanu inca să springesca si să incurageze
aceste manifestatiuni de vietia.

Sciri electrice.

Bucuresci, 7. iuniu. La alegerea de de-
putatu in colegiul IV, care est alu tieranilor, a
invinsu partid'a guvernamentale contr'a Liberalilor.

Paris, 8. iun. „Mém. dipl.“ publica unu
telegramu d'in Rom'a, care dice, că episcopii fran-
cesi au protestat contra incheiarei desbaterei
generali a infalibilității (desbaterile s'au incheiatu,
cu tote că n'ai erau inscrisi să vorbesca in acăsta
cestiune 40 insi.) Pap'a i-a asigurat, că cei insi-
nuati voru poté vorbi la desbaterea speciale in
deplina libertate.

Carlovițiu, 8. iuniu. (Desbaterea pro-
iectului de organizatiune.) Subiectele inter-
peleza pre Stoicovicu, că esistu inventarie pentru
tote bunurile basericesci-națiunale si că prelucratu-
să unu planu pentru administrarea interimale a
bunurilor monasteriali, si candu se va prezintă
congresului? Stoicovicu va respondere la
interpelatiune mai tardu, acuma propune: a nu se
alienă nimica d'in statulu bunurilor monasteriali,
ci a face responsabili pre administratori si a pro-
vocă auctoritatele, ca să nu conceda alienarea. Pro-
punerea va veni la ordinea dilei. Casapino-
viciu si Risticu facu amendamentul la
art. 23, ca comitetul congresului să fie respon-
sabilu si să dureze pâna se va adună unu con-
gresu nou. — Amendamentul se primesce.
Puljo face amend. la art. 26, ca congre-
sulu se-si determine loculu. Epp. Gruičiu dice,
că congresulu se va tienă totu-de-un'a in resi-
dintă patriarcului. Gesicu i voiesce ca Carlo-
viciu se fia loculu pentru tienerea congresului. Se
nasce una disputa lunga si, in fine, se primesce,
ca congresulu să-si determine loculu convenirei
sale.

Florentia, 9. iun. Ministr. de externe,
Visconti Venosta, declară in siedintă de ieri a
senatului, că politică Italiei facia cu conciliul
consiste in respectul libertății basericesci; Italia
n'a tramisu representante la curtea romana ca
cele-lalte regim, parte d'in caus'a referintelor
cu Rom'a, parte findu de credintă că s'aturile
taliei nu voru poté ajută multu. Ce se atinge de
ocupatiunea francesă, regimul italiano nu primi
inca d'in Francia nice unu felu de comunicati
si de aca crede, că politică Franciei nu s'a
schimbă. Italia nu provoca comunicate none, de
ra-ce impregiurările i demanda a observă una
politica rezervată.

Bucuresci, 8. iun. In colegiul i alu
boierilor s'a alesu deputatu Demetriu Ghica
contra lui Ionu Brateanu.

Viena, 9. iun. Spesele rescolei dalmatine
se urca la trei milioane. Lonyay va revede
bugetulu de resbelu pentru a poté face eco-
nomia.

Proprietariu si editoriu ALEANDRU ROMANU
Redactoru respond. interim. IONU PORUTIU.

SENSATIUNE!

Patentă americană.

Cine nu dorește să aibă dinți frumosi și sănătoși

Arestă inca nu se poate ajunge deosebită nuanță prin perlele de dinți
electrice de cauciuc (tară de peri). Pelele acestei mai noi recom-
andante si bune sunt de la fabrica sunt fabricate cu totul d'in cauciuc
si tiepsile inca in locu de peri sunt de cauciuc, cari intra chiaru si între ele mai
anguste deschisatură a le-dintilor si separătoare totală strângătoare dintilor.
Cauciucul are putere electrică, care prin frecuente de dinți se pun în lucrare si este
modu prin fricare, dinți nu numai se curăță de lațuri de dinți, se potelenesc si se pot
pălișa de molysire. Perlele acestei conformă parerilor medicale, ce se intrebuintă
să se intrebuintă de lațuri de dinți mai crude tenetă pentru ca se fie feriti de dorei de
dinți. A tară de foloselos acăstei perlele de cauciuc sunt de forte durabile, poten-
țiale de intrebuită este unu anu inca într-o. Pretilu unu-a face numai 90 cr.

Pentru florinu unu aparatul cu aburi

spre desinfecția aerului molipsit.

Calitatea acestui nou aparat se impărește cu profunzumă desmolipsitorul si se
încălzește prin o pompă de apă, desvoltându-se astă aburi, prin acțiunea a chilii,
în cale de spălare, se curăță in cateva minute de acrila neplăcută sau strângătoare.
E de prebunătatea separată pentru operătare, scop, oficiu, laboratorie, locuință, și sa-
lone. Masină a de bronză aurită, foarte elegantă valoare servicii și se poate folosi de
bijuteria. Pretilu 1. fl. 8. era batăia de profunzumă desmolipsitorul d'impreună cu spli-
tului trebujitoare se vinde cu 50 cr. (Ajujo de cinci dieci de ori).

Spre sperare personal

si securitate proprietății (acrii)

o de neapărată trebuință o armă bună, de aceste sunt rezervate după sistemul
lui Leachelor ameliorate si provizate cu încreminte de securitate, avându misere
duple si treișteghioase, în 8 incarcări astă către încrezătoare să se odorească, se pot
face într-o unu minim 6 decarcătură (puscături) sigure. E armă care mai perfec-
ționată.

1 revolveru de 7 milimetri 13 fl. 100 patrone (incarcăture) 3 fl. 50 cr.

1 9 15 4 —
1 12 17 4 50

Triumfulu Scientific!

Cauza d'inte cei mai renomati chimici ai nostru au descoperit in fine
mediul, care in cursu de mai multe decenii induse în cercutu de cele mai
capacități pre terenul cosmeticei (rumonită). Preservativul de respirație
(Athem-preservativ) face a dispărătătă rasuflare greu miroșitoare, provinacea
d'in dorei de dinți seu astă boala, si face de prisorni oru ce apa de gura; conser-
vându sănătoșe gingiile, întarsecă totodată si dinții. Mai alesu se potențează recomandă-
fumatorul, pentru că miroslu celu greu al fumului în schimbăndu într'o
aroma plăcută, si recorătoare; si chiaru ca articol de toiletă inca si de mare folosu-
șteplăndu gura numai o dată, dominată, cu astă esență, ramane totu din'a ador-
gătă (saluare) cea plăcută. — Pretilu 1. etichetă d'impresuna cu instrucțiunile
face 90 cr.

Mantela de ploaia

de materie impenetrabilă si nedistructibilă, fără de capătă, fabricat angloescu.
Se potă purta si pre limpu sovină, fiindca pre dosu sămână colui mai elegant vestimenta.
Pretilu după marime 10 fl. 50 cr., 11.50, 12.50, 13.50.

In monaci a austriaca acesti articoli se afă de vândare numai in depusotoriul subsemnatului

Inelul electro-galvanic

invenție pre-însemnată si binefacătoare

Cele mai mari capacitată medicinale au constatatu că galvanismulu are in-
virată binefacătoare contra bolilor ce se numesc mai la vata. Dupa marurisirea
unor renomati medici d'in Paris, inilice de anu nou, prin cari se traseu o firmă
de fier electro-magneticu, cu efectul de a vindeca si a pali de rosu, renume,
junghe, doreea nervilor, trezuratură, doreri de capu, etc. Pretilu unu astfel
de inel face 90 cr.

Mare binefacere!

pentru a se intări nutritia copiloru micu, prin ajutoriul sugatorielor ameliorate,
care face de prisorni nutrițile (objice). Copilusul potă primi nutrimentul standu-
iacându ori si chiaru in somn, in acela-si modu, prenumo-lă cîstă de la mamă-
sa, adeca fără adstricție. Adeceori ori se intăripă de prunculile aplăciute de nutricti
(objice) sunt rezanțiosi si slabuți, cîstă mamă sunt nevoie a subimbi nutrictile
păne candu copilusul potă capătăntrebulu ce i convine; inceintă intrebuităndu-
se aceste sugario patologice zină se potă instaura si copilusul astfel nutrit se
intăripătoare in scurtă tempă si se întărește. Singură mamă potă săptămașa
valoarea acestor inventiuni. Pretilu 1 buchi 60 cr., era de calitate mai buna 90 cr.

Cea mai nouă inventiune chirurgicală!

Chirurgie angioscă cu aspirator (pumpă de aeru) a se intrebuită pentru
copii si adulți. Chiaru si bolnavii nepotințiosi potă face insi-si experimentările
in cale de adstricție; capacitatea acestor chirurgie se potă regula după trebuință.
Instrumentele acestei nu trebuie se lipsește din neci o casă. Pretilu unu-a 3 fl.

Unu stilu (condeiu) interesantul!

Imperatul Napoleon III. scriindu istoria lui Iuliu Césare, dăde ordine
a-i se face prin unu d'in cei mai incisivi mecanici, numi condeiu după planul
sei, ca să se scută de pre molește incisori si ca prostie